

[יא] **לֹא יֵהָא הַלֶּחֶם עַל הַשּׁוֹלֶחַן.** עי' תוס' שבת קיט: ד"ה ומצא נר כו' וא"ת דאמר בריש ערבי פסחים, ושויין שאין מביאין את השולחן אא"כ קידוש, וי"ל דערוך הוא במקום אחר אלא

שאין מביאין אותו עד אחר קידוש כי היכי דתיתי סעודתא ביקרא דשבתא, עכ"ל. ועי' בסי' רסב בביאור הגר"א סק"א [שביאר שם רבינו דברי השו"ע עפ"י דברי התוס' דאין השולחן ערוך קודם הקידוש, ומובא בליקוטי הגר"א].

[ביאורי הגר"ה]

[יב] **כּוֹס שֶׁל קִידוּשׁ.** ועיי' בסי' רעא בביאור הגר"א ס"ק כ"ב ואמרינן בירושלמי פ"ז דברכות ומודים חכמים לר"א בכוס של ברכה כו' והכי נהגין רבנן בכסא דקידושא עכ"ל, וע"ש דלדעת הרמב"ם כל עשרה דברים קאי אכוס של קידוש וכל הדברים שטעונים כוס, דלדידי' בהמ"ז אינה טעונה כוס^א.

[ביאורים מהגר"ה]

(ה) **לֹא יֵהָא הַלֶּחֶם עַל הַשּׁוֹלֶחַן.** כחז השו"ע [סי' רסב ס"א] ח"ל: יסדר שולחנו ויליע המטות ויתקן כל עניני הבית כדי שימצאו ערוך ומסודר צבואו מצית הכנסת.

וּכְתַב צִיּוּר הַגֵּר"א:
ויתקן וכו'.

כפירוש המוס' שם [שבת קיט:] בד"ה ומצא דערוך הוא במקום אחר [דאיתא שם בגמ' וכשצא לציתו ומצא נר ללוק ושלחן ערוך ומטמו מוצעת, מלאך טיב אומר, יהי רצון שזהא לשבת אחרת כן. והקשו התוס' דהא איתא צערי פסחים [דף ק:] שאין

מציאין את השולחן אא"כ קידוש, ומירנו דמה שאמרו ומצא שולחן ערוך היינו שערך הוא במקום אחר ועל כרחק הטעם, כדי שימצאו [ערוך ומסודר צבואו, ואין הטעם משום שיהא נאה צבואו לציתו, דהא ערוך הוא במקום אחר וע"כ הטעם כדי שלא יטערך לערוך השולחן בשבת, ח"ש צשו"ע דלריך לתקן גם כל עניני הבית לפני שבת, דאם היה הטעם כדי שיהיה השולחן נאה א"כ אין מקור לזה שצריך לתקן כל עניני הבית, ורק משום שפירשו דערוך הוא במקום אחר למדנו דלריך לתקן הכל לפני שבת, דמשק אליעזר].

[ביאור הגר"א סי' רסב סק"א]

(ו) **וְהוּא הָדִין לְכַל הִי דְּבָרִים וְד' לְעֵנֵב.** כחז השו"ע [סי' קפ"ד] מקבלו בשתי ידיו וכשמחיל לצדק נוטלו צימיו ולא יסייע צשמאל וכו'.

וּכְתַב צִיּוּר הַגֵּר"א: מקבלו כו'. שם [ברכות נא. עשרה דברים נאמרו ככוס של ברכה וכו' נוטלו בשתי ידיו

מקורות וביאורים

יותר מדאי וקשה להביא את קידוש של להפסיק כל כך בין קידוש לסעודה או רגילין לפרוס מפה ולקדש. והטור בסי' רעא הביא את דברי התוס', אבל רבינו נהג כדינא דגמ' להביא את הלחם לאחר הקידוש, שיהא ניכר שבאה הסעודה לכבוד השבת.

כ. עי' לעיל סי' פו בליקוטי הגר"א שמבואר הנהגת רבינו לענין עיטור כוס של ברכה שצריך כוסות מלאים יין, וכן דעתו לענין תיקון כוס פגום.

כא. הרמב"ם בהל' ברכות פ"ז הט"ו כתב דברהמ"ז אינה טעונה כוס, ומ"ש י' דברים נאמרו בכוס של ברכה היינו כוס של קידוש והבדלה, וכ"כ הרמב"ם בהל' שבת פכ"ט ה"ז.

יט. כוונתו לאפוקי מהמנהג שנוהגים להביא את הלחם קודם הקידוש, ופורסים עליו מפה, כמ"ש השו"ע בסי' רעא ס"ט, ורבינו ס"ל דאין מביאין את הלחם אלא לאחר הקידוש, וכן מבואר בגמ' בפסחים [דף ק:] דאיתא שם, ושויין שאין מביאין את השולחן אא"כ קידוש, וכתב הרשב"ם שם וטעמא שאין מביאין את השולחן וכו' כדפריש בשאלתות דרב אחאי גאון וכו' כי היכי דתיתי סעודתא ליקרא דשבתא, אכן התוס' [שם ד"ה שאין] כתבו וז"ל: והא דאמר בכל כתיבי [שבת דף קיט:] מצא שלחן ערוך מלאך טוב אומר כו' לא קשה דערוך הוא במקום אחר, אך אין מביאין אותו למקום סעודה עד אחר קידוש. ועכשיו שלחנות שלנו שהם גדולים